

Op stap door 'Belgisch' Egypte

“Toen wij voor het eerst in Caïro landden, probeerde mijn man de taxichauffeur in klassiek en modern Arabisch diets te maken waar we naartoe moesten. De man sprak enkel Egyptisch, gelukkig verstond hij wel Engels. Op de radio speelde toen *This is not America*”, vertelt Katy Verhelle (59). Het voorval uit eind jaren 1980 was het begin van een fascinatie voor en reizen naar het land van de faraô's.

DOOR ERIK BRUSTEN FOTO'S MICHAEL DEHASPE

De hoofdapotheker van AZ Groeninge diept de anekdote op tijdens ons bezoek aan 'Expeditie Egypte', die dezer dagen in het Jubelpark in Brussel loopt. “We waren pas afgestudeerd, mijn man had een beurs om aan Cairo University verder te studeren. Wij hadden het adres van het Nederlands Instituut, meer niet. Daar hebben ze ons – we spreken over een tijd van luchtpostbrieven en keidure internationale telefoontjes – goed op weg gezet om onze eigen stek te vinden.”

De tentoonstelling, die toont hoezeer België en Brussel een tijdlang als een wereldcentrum van de egyptologie was, dankzij collecties van Leopold II, andere privéverzamelaars en vooral de latere museumdirecteur Jean Capart, is gelardeerd met grote zwartwitfoto's van archeologische sites en landschappen. Bij een van die foto's, met blik op de Sfinx en de piramides van Gizeh luidt het: “Daar hebben wij nog paardgereden, op Arabische volbloeden! Toen kon dat nog, net zoals de lokale bevolking toen aan de piramides kwam picknicken. Dat was superleuk en gezellig. Helaas kan dat nu niet meer.

De stad is intussen tot vlak tegen de piramides opgerukt.”

TUSSEN DRAFFPAARDEN EN APOTHEEK

Maar hoe leggen we de link tussen paardrijden op het plateau van Gizeh en een apothekerscarrière? Katy Verhelle: “Mijn ouders hadden drafpaarden, ik heb die heel mijn jeugd getraind. Een leven zonder paarden was voor mij ondenkbaar, dus heb ik Dirk aangespoord om ook te leren paardrijden. En mijn keuze voor farmacie komt door de leraar fysica in het middelbaar, meneer Vanhaverbeke. Diens enthousiasme heeft ons met vijf klasgenotes richting farmaciestudies gestuwd. Wij en na ons nog studentes hebben de jaren in Leuven allemaal met succes afgerond. We zien mekaar na 35 jaar nog steeds!”

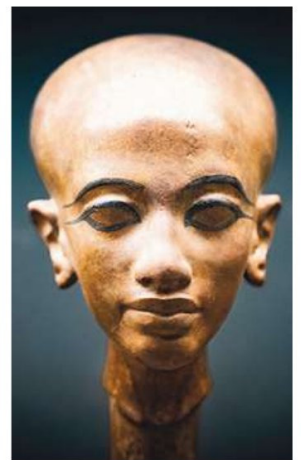
In Caïro heeft ze niet gewerkt in lokale apotheken. “Je hebt er nog echt mooie apotheken. Maar aangezien alles in het Arabisch verloopt, was daar werken niet meteen een optie. Ik pendelde tussen België en Caïro en spendeerde daar het gros van mijn vakanties zeker toen Dirk er de eerste Vlaamse vice-directeur van het (intussen)

Nederlands-Vlaams Instituut is geworden. Ik heb hier een tijdlang een kust-apotheek gerund, ben provisor geweest en heb ook nog een jaar ziekenhuisapotheek bijgestudeerd. Zo ben ik in Kortrijk begonnen.”

AMBACHTEN EN DIENSTEN

Het is overduidelijk dat Katy Verhelle haar hart verpand heeft aan de Egyptische hoofdstad en het land. “In Caïro vind je nog een heleboel oude ambachten, van boekbinders tot juweliers. Rondstruinen in straten en wijken vind ik zalig. We doen er nog steeds ontdekkingen.”

Maar Caïro is toch een immens drukke stad? “Dat klopt, maar je hebt ook oases van rust, zoals het eiland Zamalek of de Nijl. Maar het klopt: af en toe heb je nood om de gordijnen dicht te trekken. Want ook dat is Egypte: somebody's always watching you. Egyptenaren zijn enorm sociaal en betrokken, als er dus wat gebeurt, stroomt iedereen toe om te helpen.” De trips naar Egypte zorgen ook voor energie. “De jeugd daar heeft me altijd veel energie gegeven. De vrouw wordt er op handen gedragen, ik heb me er altijd heel veilig gevoeld.

En bovendien hebben wij daar een luxueus leven geleid, alles wordt voor je gedaan.”

Haar echtgenoot vult aan: “Egypte is een dienstenmaatschappij. Ze kijken naar ons westerlingen als mensen aan wie ze een dienst kunnen leveren, we ze het een taxirit of je was doen.”

PENDELEN

Pendelen blijkt dezer dagen nog steeds aan de orde. Katy Verhelle. “Dirk is een boek over moderne islam aan het schrijven in Caïro, ik reis dus vaak naar ginds. Gelukkig kunnen we vandaag makkelijker communiceren dan 30 jaar geleden.” Het maakt dat het koppel geregeld verhalen en anekdotes opdiept die een grondige kennis verraden van de Egyptische maatschappij. “De installaties en kunstwerkjes van Sara Sellam zijn treffend. Mooi hoe zij die schijnbare dode monumenten en sites opnieuw tot leven brengt, op een heel respectvolle manier. Kijk, hier komt baron Empain ter sprake. Wist je dat een Egyptische prins sparringpartner was tijdens boksmatchen die voor de

‘De trips naar Egypte zorgen ook voor energie. De jeugd daar heeft me altijd veel energie gegeven’

elite georganiseerd werden? En die meneer Capart, toch wel straf hoe die al die stukken naar hier heeft kunnen halen.” Dat de Belgische interesse in Egypte nog steeds levendig is, toont niet alleen deze expositie. Recent reisden koningin Mathilde en kroonprinses Elisabeth nog in de voetsporen van wijlen koningin Elisabeth. “Deze tentoonstelling stond sowieso op ons todolijstje, dank dus voor de uitnodiging. De getoonde stukken zijn bijzonder mooi, stijlvol ook. Het is echt heel mooi gedaan.” ☺

De tentoonstelling *Expeditie Egypte* loopt nog tot 1 oktober in het Museum voor Kunst en Geschiedenis (kmg-mrah.be).

Naar aanleiding van deze tentoonstelling zijn een aantal mooie publicaties verschenen. De catalogus *Expeditie Egypte* (Ludion) vertelt het verhaal van de fascinatie voor Egypte en de totstandkoming van de collectie Egyptologie in ons land. Een belangrijke rol in deze speelde Jean Capart. Een mooie selectie van zijn duizenden foto's is opgenomen in *Sura: Egypte door een Belgische lens* (Snoeck). Jean Capart, kroniekschrijver van Egypte (Lannoo) gaat dieper in op 's man carrière. Hij heeft samen met koningin Elisabeth als een van de eerste bezoekers het graf van farao Toetanchamon mogen aanschouwen.

dirkdebaussaert.be organiseert ook citytrips naar Caïro.